

langt videre end hos os, men det er dog sikkert og vil ikke blive modsagt, at selv i Tilfælde, hvor Vidnepligten er mere begrændset, og hvor Vidnet bor lige ved Retten, har det efter den svenske Lovgivning Krav paa Erstatning. Jeg havde tænkt mig, at de Indvendinger, der ville fremkomme mod Lovforslaget, nærmest vilde gaa i den Retning, som den ærede Minister i Slutningen af sit Foredrag kom ind paa, de mange praktiske Vanskeligheder, der ville komme frem, særlig ved kriminelle Sagers Behandling. Jeg skal blot gjøre den Bemærkning, at jeg har haft den Tanke, som jeg her har søgt at bringe til Udførelse, i en lang Række af Aar, og at den er fremkaldt særlig ved at fæste Blikket paa de Sager, som den ærede Landsthingsmand fra Falster kaldte for smaa Gjældsager; ved Siden deraf kan jo stilles de andre Smaasager, han ogsaa nævnte. Jeg har der haft rig Leilighed til at se, hvor overordentlig bekværligt det har været særlig for Smaafolk at møde i disse smaa Gjældsager og spille deres Tid. Selv om det ikke sker, som han antydede, at paa Grund af Sagernes Mængde Sagen ikke kan komme for, saa at den maa udsættes til en følgende Dag, har det dog ofte viist sig, at Vidnerne have maattet spille temmelig lang Tid, fordi man ikke paa den Maade kan staa med tomme Hænder og sige: Værsgod tag Plads; nei, de maa vente til deres Tur kommer. Jeg har hørt mangfoldige Bellagelser fra Folk over, at de skulde møde og miste den ringe Indtægt, de havde, og som var Grundlaget for deres Existent, for at møde som Vidne i Andres Interesse og ofte i Sager, som havde den mest intetfigende Interesse for Bedkommende, saa at de med fuld Føje kunde sige: Vi skulle spille vor Tid og udsætte os for Sult, Nød og Glendighed for at hjælpe denne Mand til at tjene maaste 1 & 2 Kr., og saa indkalder han hensynsløst det ene Vidne efter det andet, ham koster det ingen Ting, i alt Fald kun at betale det, som selve Indkaldelsesordren koster. Jeg har den største Sympathi for den Slags Folk, og jeg ser ikke, at de fremsatte Indvendinger have Noget at sige, da det kun dreier sig om et Par Kroners Betaling. Jeg synes, at Bedkommende kan sige sig selv: Jeg skal ikke uleilige en hel Masse Menneſter og spille Tiden for en Masse Vidner, for at jeg kan vinde en Sag af saa ubetydelig Bestaafenhed. Lad ham tabe Sagen eller lade være at føre den. Hvorfor skulle de Andre vinde den for ham, blot fordi de ere saa uheldige at kjende ham, ja maaste ikke en Gang kjende ham. Det hænder mange

Gange, at Folk indkaldes, som ikke have det fjerneste Kjendskab til Sagen. Der foreligger mangfoldige Tilfælde, som den ærede Justitsminister ogsaa kjender, at Folk indkaldes som Vidne for at chikanere dem, ja selv den ærede Minister er bleven indkaldt som Vidne uden at have det allermindste Kjendskab til Sagen. Jeg synes, at der kan være al Grund til at modarbejde den Slags Tilfælde. Det stiller sig naturligvis lidt anderledes i de offentlige kriminelle Sager — de staa mig mere fjært — men jeg tager dem med, fordi de synes at staa i en naturlig Forbindelse med det foreliggende Spørgsmaal; jeg indrømmer, at der kan og bør — det vil jeg tilføje — gjøres nogle enkelte Begrændsninger, som i alt Fald gjøre det tydeligere, som man har tænkt sig gjenført i denne Sag, og for saa vidt de Herrer have gjort Antydninger, er jeg særdeles taknemlig derfor, idet de ibrigt have sluttet sig til selve Tanken. Man kan jo sige, at Vidt er bedre end Intet, men for saa vidt den ærede Landsthingsmand og den ærede Justitsminister have antydet, at de kunne være tilbøielige til at give Dommerne diskretionær Myndighed til at give Betaling i visse Tilfælde, da har dette ikke helt tiltalt mig, jeg vil dog ikke strax udtale mig bestemt derimod. Det ærede Medlem foran mig fremhævede meget stærkt, at det for Dommeren var en meget vanskelig og pinlig Stilling. Jeg synes ogsaa, det kunde indvendes, at Godtgjørelsen vil blive høist forskjellig, det vilde bero paa Dommerens om just ikke Humør, saa dog hele Opfattelse af bedkommende Personer, om de vilde faae Erstatning eller ikke, og i en Jurisdiktion vilde de faae rigelig Erstatning, i en anden slet ingen; det synes, som om stor Vilkaarlighed vil komme til Stede i alle Tilfælde. — Det ærede kongevalgte Medlem, som talte, henviste til, at der var lignende Bestemmelser i det ibrigt i flere Retninger forskjellige Forslag, som forelaa blandt Procesforslagene, og mente, at selv om man vel burde behandle dette Forslag for derved at give sit Bidrag til at klare Spørgsmaalet, saa vilde det dog muligvis være det Kigtigste at udsætte den endelige Afgjørelse af Spørgsmaalet. Jeg maa hertil sige, at jeg jo særdeles godt kjender det Forslag, som er fremkommet i Proceskommissionen; men jeg maa tilstaa, at det ikke har min Sympathi. Jeg synes ikke om det og har derfor kun taget enkelte Bestemmelser fra det, som f. Ex. Bestemmelsen om Dagsbetaling og Længdebetalingen for Reiser; jeg har saaledes netop ikke været tilfreds med, at det ikke gav Erstatning til de Vidner, der bo i selve Juris-